

A három műszakot is vállalják, hogy állásuk legyen

Embert próbáló munka

Eldobható műanyag palackokat gyárt a Délpet Kft., amely egyike a még három műszakban termelő Csongrád megyei cégeknek. A csaknem folyamatos üzem fenntartását a technológia és a megrendelések száma indokolja.

Kevés a három műszakos munkarendben termelő cég, mert az éjszakai műszak jelentősen megdobja a költségeket: a dolgozóknak ugyanis 40 százalékos pótlék jár az este 10-től reggel 6-ig munkában töltött órákért. Ezt a luxust pedig azok a munkáltatók sem engedhetik meg maguknak, amelyeknél a megrendelés mennyisége elbírná a három műszak beállítását.

– Állandó számolást igényel a három műszak fenntartása – avat be részletekbe egy kis cég, a Délpet Kft. ügyvezető igazgatója, *Hollós Imre*. – Muszáj ezt a munkarendet tartanunk, részint a technológia miatt is, mert a gépek nem örülnek az állandó ki-be kapcsolásnak. Szerencsére megy a bolt, ki tudjuk fizetni a munkabéreket, amelyek műszakpótlék nélkül is legalább 20 százalékkal magasabbak a január 1-je óta érvényes minimálbérnél, átlagosan 75 ezer forint a nettó kereset. (Ehhez az összeghez a délutáni munkáért 20, az éjszakaiért 40 százalékos pótlék jár.)

A Délpet Kft. műanyag, más néven pillepalackokat állít elő a Mol Rt. ipartelepén lévő székhelyén. A nem nagy helyet elfoglaló automata és félautomata gépek csak úgy köpi ki magukból a palackokat, a berendezések mellett esetleg csak másodpercekre lehet megpihenni. Ezt az üzemet azonban nem úgy kell elképzelni, mint egy valahai textilgyár hatalmas csarnokát: a méretek ma már nincsenek összefüggésben a mennyiséggel. A három műszakos kis üzemben ugyanis műszakonként mindössze három-négyen dolgoznak, összesen tehát 15-20-an, attól függ, mekkora a megrendelés-állomány, s ahhoz hány embert sikerül felvenni.

Ezekbe az üzemekbe ugyanis szinte lasszóval kell összefogdosni az embereket. Hollós Imre azt mondta, a mostani létszámból 6-8 fő képezi azt a „magot”, amelyik a kezdetek, vagyis négy éve a cégnél dolgozik, bármilyen nehézségek is adódnak. – Amikor a munkaügyi központon keresztül keresek munkaerőt, a legtöbben csak azért jönnek el, hogy a papírjukat aláírassák – teszi hozzá.

Berezky Imre, aki a régi dolgozók közé tartozik, azt mondta – miközben egyfolytában „táplálta” berendezését –, nagyon nehéz három műszakban dolgozni. Csak azért vállalta, mivel a felesége is ugyanezt teszi a Hód-Mezőgazda Rt.-nél a fejőüzemben, s így mindig van valaki a gyerekekkel. Igaz, hogy ők ritkán találkoznak. Embert próbáló feladat az éjszakai műszakot kibírni, csak 5-6

Berezky Imrének még a sok kávé után is majdnem leragad a szeme

Fotó: Frank Yvette

kávéval lehet – mondta –, így is majd leragad a szeme 2 óra körül. Munkatársát, a nálánál fiatalabb *Molnár Pétert* is az éjszakázás késztí ki, meg az, hogy úgy érzi: nem tudja magát kipihenni rendesen, különböző napszakokban csak órákat tud egyfolytában aludni. De hát kell a pénz, a kereset.

Berezky Imre kénytelen kocsival bejárni dolgozni Vásárhelyről Algyőre, Molnár Péter pedig biciklivel kerekezik ki Szegedről az algyői olajmezőre. A három műszakos üzemek jellemzően nem a belvárosban találhatók.

F. K.

Az éjszaka a miénk

FEKETE KLÁRA

Ma egy kezünkön meg tudnánk számolni, hány üzemben dolgoznak a hagyományos három műszakos rend szerint a megyében. Nem volt ez mindig így, sőt: a rendszerváltás előtti hatalmas ipari monstrumok, amelyeknek mára szinte írmagja sem maradt, mind ezt az emberi szervezetet pusztító műszakbeosztást preferálták.

Igaz, más szelek fújtak: a havi rendes fix és a garantált műszakpótlék, a hozzájuk társuló szociális ellátások kárpótolták a dolgozókat. Nem egy helyen, például Szegeden a textilművekben, a ruhagyárban még a vállalati óvoda is a dolgozó nők munkakezdéséhez igazodott, és éjszakás műszakban a gyerekek is bent alhattak a közösségben.

Ma csak ott van három műszak, ahol nagyon muszáj, ahol a technológia olyan, hogy a berendezés minden felfűtése, újraindítása akkora energiát emészt fel, akkora számlát csinál, mintha egy napig menne megállás nélkül. Nem véletlen tehát, hogy a gumí- és műanyagipar „három műszakozik”, valamint a tejipar egy része is – a tej ugyanis folyamatosan érkezik. A többi? Nos, a többi összehúzta magát: ahol jól megy a bolt, sok a megrendelés, fenntartják a két műszakot, ahol meg nem, ott csak kora reggeltől délutánig dolgoznak.

Érdekesek ezek az összefüggések: még műszakpótlék nélkül is drágának tartják a magyar munkaerőt a ráragadó közterhek miatt a vállalkozások, eszükbe sincs délutánozni, éjszakázni és kifizetni a műszakpótlékeket, amelyek még egyhavi járandóságot is kitehetnek. De ez csak az egyik ok. Vezetők mondják, nem is kapnának munkaerőt a három műszakra, mert mi, emberek is megváltoztunk az eltelt tizenöt évben.

Mindenki úgy van vele ugyanis, hogy egy élete van, embernek, s nem vakondnak született, joga van ahhoz, hogy nappal dolgozon, éjjel pedig aludjon, ahogy a természet rendje azt megkívánja. Akinek nincs állása, az sem ugrál az éjszakázásért. Korábban csak Nyugat-Európával kapcsolatban olvashattunk a válogatós munkanélküliekről, mára mi is válogatunk. Ez a magatartás más területen is visszaköszön: az sem véletlen, hogy bizonyos munkákra már csak a hozzánk bevándorlók jelentkeznek, mint ahogy nem ritka, hogy szabadulás előtt álló rabok végeznek el némely segédmunkát.

Sugározzon meglévő frekvenciákon a rádió

MUNKATÁRSUNKTÓL

A keleti normás URH-adások megszűnése után a Magyar Rádiónak az itt sugárzott műsorait a már meglévő frekvencián kellene közvetítenie – erről határozott tegnapi ülésén az ORTT. Február elsejétől ugyanis megszűnnek az adások az említett sávon, de eddig nem sikerült megoldást találni arra, hová kerüljenek az ezen

sugárzott műsorok: a nemzeti-ségi, a regionális műsorok és a parlament közvetítés. Az ORTT szerint a nemzeti-ségi műsoroknak a Petőfi adó 100 MHz-es, az országgyűlési közvetítéseknek a Kossuth rádió 100 MHz-es adhatna helyet. A regionális adások a jelenleg is körzeti és nemzeti-ségi műsorok sugárzására használt adókon keresztül juthatnának el a hallgatókhoz.

Egy-két héten belül kijavítják a tranzitút aszfaltját

Kátyús a 43-as Deszk és Klárafalva között

A múlt hét utolsó napjának hőingadozásai miatt megadta magát a 43-as főút aszfaltja: a Deszk és Klárafalva közötti szakasz burkolatán több tucatnyi kátyú keletkezett. A közútkezelő egy-két héten belül betömi a lyukakat.

Rendszeresen autóval közlekedik Makó és Szeged között a Maros-parti városban élő *Horváth Mihály*, aki a hét első napján döbbenettel szembesült vele, hogy egy-két nap alatt jelentősen leromlott a 43-as főút állapota. Számos szakaszon gyakorlatilag holdbéli tájjá változott a burkolat, a Deszk-táblát követően és Klárafalva határában több csoportban is mély gödörök nehezítik a közlekedést.

– Amikor hétfőn a szokott sebességgel hajtottam a 43-ason, majdnem baleset lett a vége, mert nem számítottam a rengeteg gödörre, és hirtelen elkaptam a kormányt. Ha kímélni akarom az autóm, a Szeged és a Makó közti szakaszon nem járhatok 90-nel, és úgy tapasztalom, hogy az egész forgalom jelentősen lelassult az utóbbi napokban. Döbbenetes, hogy ilyen rövid idő alatt ennyire látványosan leromolhat egy nemzetközi főút állapota – fogalmazott az autós.

Valóban a hétvégi fagyok és ol-

vadások a felelősek azért, hogy a megye több nagy forgalmú útjához hasonlóan rossz állapotba került a 43-as burkolata – tudtuk meg *Rigó Mihálytól*, a Csongrád Megyei Állami Közútkezelő Kht. műszaki igazgatójától. A legtöbb kárt a burkolat repedéseibe beszivárgó víz okozta, ami gyakorlatilag felmorzsolta az aszfaltréteget.

– Sajnos ez is bizonyítja, hogy a főútonak előregedtek a koptatórétegek, szerencsére sokáig bírták a terhelést, ám most úgy tűnik: megadták magukat az időjárásnak. Amíg új réteg nem kerül az útra, egyre gyakoribbak lesznek ezek a problémák, hiszen például a 43-as út terhelése sem csökken, így kedvezőtlen időjárás esetén egyre több kátyúval kell számolni – fogalmazott az igazgató.

A kátyúzásokra idén is ugyanannyi pénzt kapnak, mint 2005-ben – ebből a legsürgősebb feladatokat tudják megoldani. A 43-as út kátyúinak kijavítását a tervek szerint egy-két héten belül befejezik, így addig óvatossággal közlekedésre intik az autózókat.

A kátyúzás legnagyobb ellensége a hőingadozás: egyenletes enyhé idő vagy hosszan tartó hideg esetén is sokkal gyorsabban befejezhetnék a munkát.

I. SZ.

A szegedi egyetemisták elégedettek

Elégedett pályaválasztásával az egyetemisták, főiskolások 80 százaléka. A Szegedi Tudományegyetem gazdaságtudományi karának hallgatói az országban is a legelégedettebbek (97,7 százalékkal). Az SZTE-n a bölcsészetet hallgató tanárképzősök a legkritikusabbak – 67,7 százalékuk jelentkezne ismét erre a karra és szakra.

A végzős középiskolásoknak február 15-éig kell határozniuk: mely felsőoktatási intézményben szeretnék folytatni tanulmányaikat. E sorsdöntő lépés előtt a tájékozódást segíti annak a közvélemény-kutatásnak az eredménye, melyben az Országos Felsőoktatási Információs Központ azt vizsgálta, mennyire elégedettek a mai hallgatók iskoláikkal. Kiderült: a felsőoktatási intézményekben most tanuló diákok korábbi döntésüket megalapozottnak érzik, vagyis – országos összesítésben – 80 százalékuk most is ugyanazt az intézményt jelölné meg a jelentkezési lapon, mint felvételije előtt.

Az egyetemisták körében az „ismét saját intézményemet választanám” országos versenyt a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Gazdaságtudományi Kara (GTK) nyerte: az ide járó diákok 97,7 százaléka elégedett korábbi döntésé-

AZ SZTE HALLGATÓINAK VÁLASZA		
Jelenlegi intézményébe jelentkezne-e ismét?		
Kar	Igen/nem válaszolók (%)	A hasonló intézmények közötti helyezés
SZTE GTK	97,7	1.
SZTE TTK	90,2	1.
SZTE ÁOK	87,0	2.
SZTE BTK	82,7	4.
SZTE EFK	80,0	3.
SZTE MFK	76,7	1.
SZTE SZÉFK	74,2	4.
SZTE ÁJTK	68,5	8.
SZTE JGYTFK (bölcsész)	67,4	4.

Forrás: Felvi rangsor 2006

DM-grafika

vel. Az országos elégedettségi lista első tíz helyezettje közé az SZTE-ről a természettudományi kar (TTK) is bekerült, mert hallgatóinak több mint 90 százaléka annyira jónak tartja, hogy másoknak is ajánlaná az itteni képzést. Az orvosnak tanulók közül a szegedi általános orvostudományi kar (ÁOTK) diákja a második legelégedettebbek az országos mezőnyben. A hasonló profilú egyetemi karok országos versenyében a szegedi

bölcsészek a negyedik, a jogászok a nyolcadik helyen végeztek.

Az agrárfőiskolások kevésbé elégedettek a többiekhez képest, a hallgatók több mint fele jelölné be újra mostani iskoláját a jelentkezési lapon. A lista élén azonban itt is az SZTE áll, a mezőgazdasági főiskolai kar (MFK) diákjainak 76,6 százaléka ismét ezt az intézményt választaná. Az élelmiszer-ipari főiskolai karra járók a hasonló intézmények di-

ákjai közül a negyedik „legelégedettebbek”.

A szegedi egyetem tanárképző főiskolai karára járó diákok között jelentős a különbség: a természettudományokat hallgatók közel 76, míg a bölcsészetet tanulók valamivel több, mint 67 százaléka kezdené itt ismét tanulmányait. Ezzel a főiskolai karon humántudományokat hallgatók tűnnek a legelégedetlenebbnek a szegedi egyetemisták közül.

Ú. I.